
Lescha davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischun (LPTGR)

Midada dals [Data]

Relaschs tangads da questa fatschenta (numers dal DG)

Nov:	–
Midà:	801.100
Aboli:	–

Il cussegl grond dal chantun Grischun,

sa basond sin l'art. 80 da la constituziun chantunala,
sunter avoir gi invista da la missiva da la regenza dals ...,

concluda:

I.

Il relasch "Lescha davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischun (LPTGR)" DG [801.100](#) (versiun dals 01-01-2016) vegn midà sco suonda:

Art. 4 al. 2 (midà)

² Las instituziuns ch'èn responsablas per la planisaziun pon far cunvegnas cun persunas privatas, cunzunt davart l'urari da planisaziuns, davart la qualitat da l'abitadi che duai vegnir cuntanschida, ~~e davart il termin da la realisaziun da projects da construcziun e davart la cumpensaziun adequata d'avantatgs e da dischavantatgs chascunads da la planisaziun.~~ Sche cunvegnas concernan objects che fan part dal cuntegn minimal d'ina planisaziun, resta reservada la decisiun da las autoritads ch'èn cumpetentas per relaschar e per approvar la planisaziun.

Art. 8 al. 3 (midà)

³ Las datas da la planisaziun dal territori vegnan surdadas da las instituziuns ch'èn responsablas per la planisaziun als posts da servetsch e viceversa. ~~En quest connex dastgan vegnir mess a quint mo ils custs d'elavuraziun.~~

Art. 10 al. 1 (midà)

¹ En il rom dals meds finanzials che stattan a disposiziun po il chantun pajar contribuziuns a vischnancas ed a ~~corporaziuns regionalas,~~ **regions sco er** ad organisaziuns, ad instituziuns ~~sco er ed ad autras instituziuns ch'èn responsablas per~~ **auters purtaders da projects per:**

Enumeraziun senza midadas.

Art. 14 al. 1bis (nov), al. 2 (midà)

^{1bis} Il cussegl grond fixescha la strategia chantunala da svilup dal territori e sias midadas.

² Cumpetenta per ils conclus da relaschar e da midar il plan directiv chantunal è la regenza. – **En quest connex resguarda ella ils conclus dal cussegl grond tenor l'alineia 1bis.** L'actualisaziun è per regla chaussa dal departament.

Titel suenter titel 4.1. (nov)

4.1.1. Politica da terren e da terren da construcziun

Art. 19 al. 2 (aboli), al. 3 (aboli)

Politica **activa** da terren e ~~politica~~ da terren da construcziun (**Titel midà**)

² *aboli*

³ *aboli*

Titel suenter Art. 19 (nov)

4.1.2. Mobilisaziun da terren da construcziun

Art. 19a (nov)

Mesiras en general

¹ Las vischnancas stgaffeschon las premissas da basa necessarias per che las zonas da construcziun possian vegnir utilisadas a temp util tenor lur destinaziun.

² Latiers tutgan en spezial:

1. planisaziuns consecutivas (art. 46 e 51 ss.);
2. l'avertura (art. 58 ss.);
3. il regroupament dal terren (art. 65 ss.);

-
4. il relasch da prescripziuns per l'utilisaziun temporara da terren ester per l'access al plazzal, per il deposit da material e da maschinas, per l'installaziun da francadas en il terren u per intents cumparegliabels.

³ La garanzia giuridica da la disponibladad da zonas da construcziun en il senn dal dretg federal ha lieu a norma dals artitgels 19b fin 19h.

Art. 19b (nov)

Garanzia contractuala da la disponibladad da zonas da construcziun

¹ Las vischnancas pon fixar cun las proprietarias ed ils proprietaris da bains immobigliars da surbajegiar il terren attribui a la zona da construcziun entaifer in tschert termin da maximalmain 12 onns e, sche quai na vegn betg observà, da conceder a la vischnanca in dretg da cumpra per la valor commerziala tenor la valitaziun uffiziala.

Art. 19c (nov)

Garanzia legala da la disponibladad en cas d'enonaziuns

1. obligaziun da construir

¹ Sch'i n'è fixà nagut auter en la lescha, ston ils bains immobigliars che vegnan attribuids da nov ad ina zona da construcziun suenter l'entrada en vigur da questa midada da la lescha, vegnir surbajegiads entaifer in termin dad 8 onns a partir da l'approvaziun da l'enonaziun.

² En il rom da l'urden fundamental pon las vischnancas scursanir quest termin u al prolungar fin a maximalmain 12 onns.

³ En l'ordinaziun regla la regenza las pretensiuns envers la surbajegiada. En quest connex tegna ella quint adequatamain dals basegns d'interpresas d'industria, da masterg e da servetsch.

Art. 19d (nov)

2. dretg da cumpra da la vischnanca

¹ Sche las proprietarias ed ils proprietaris da bains immobigliars n'adempleschan betg l'obligaziun da construir entaifer il termin fixà, po la vischnanca far valair tras disposiziun in dretg da cumpra per la valor commerziala tenor la valitaziun uffiziala per ils bains immobigliars corrispondents.

² Las suandantas cundiziuns ston esser ademplidas:

1. la dumonda per bains immobigliars surbajegiabels è cumprovada;
2. il termin supplementar da maximalmain 2 onns è scadi senza ch'el è vegni duvrà;
3. igl exista in interess public predominant per surpigliar il bain immobigliar;
4. la mesira è proporziunala ed ils bains immobigliars che vegnan surpigliads vegnan tschernids tenor las finamiras e tenor ils principals da la planisaziun dal territori sco er resguardond interess privats ed in svilup da l'abitadi equilibrà.

³ La vischnanca procura ch'ils bains immobigliars ch'ella ha surpiglià vegnian surbajegiads uschè svelt sco pussaivel.

Art. 19e (nov)

3. relaschada or da la zona da construcziun

¹ Sche l'obligaziun da construir na vegn betg ademplida e sch'igl è giustifitgà ord vista da la planisaziun, pon las vischnancas instradar la procedura per relaschar il terren or da la zona da construcziun.

² La relaschada na vegn betg indemnizada.

Art. 19f (nov)

4. ulteriuras mesiras

¹ Las vischnancas pon introducir ulteriuras mesiras en la lescha da construcziun, sco per exempel taxas directivas, l'augment da las tariffas da la taxa da plivalur e chaussas sumegliantas, per ils cas, nua che las obligaziuns da construir na vegnan betg ademplidas.

Art. 19g (nov)

Garanzia legala da la disponibladad en cas da zonas da construcziun existentas

¹ Las vischnancas pon er ordinar obligaziuns da construir per zonas da construcziun gia existentas, sche l'interess public giustifitgescha quai.

² Il termin da surbajegiada dastga importar maximalmain 8 onns dapi che l'ordinaziun ha survegni vigur legala.

³ Sche l'obligaziun da construir na vegn betg ademplida, valan conform al senn ils artitgels 19d fin 19f.

⁴ En l'ordinaziun regla la regenza las pretensiuns envers la surbajegiada. En quest connex tegna ella quint adequatamain dals basegns d'interpresas d'industria, da mastergn e da servetsch.

Art. 19h (nov)

Enzonaziun a temp limità

¹ La vischnanca po colliar enzonaziuns, midadas da zona u azonaziuns per realisar projects concrets cun la cundiziun, che las lavurs da construcziun ston vegnir cumenzadas entaifer in tshert termin suenter l'approvaziun da la planisaziun e terminadas entaifer in termin fixà.

² Per motivs plausibels po la suprastanza communal prolongar ils termins en il cas singul per maximalmain 2 onns. Ils termins vegnan suspendids, uscheditg ch'il cumenzament u la terminaziun da las lavurs da construcziun vegn retardà per motivs che la persuna ch'è obligada da construir n'è betg responsabla.

³ Sch'ils termins na vegnan betg observads, scadan l'enzonaziun, la midada da zonas u l'azonaziun sco er tut las determinaziuns en la planisaziun d'utilisaziun ch'èn colliadas cun quai tras lescha senza indemnisaziun e senza procedura dal plan d'utilisaziun. La suprastanza communal relascha ina disposiziun correspundenta per mauns da las personas pertutgadas.

⁴ En cas da planisaziuns tenor l'alineia 1 po la vischnanca pretender cumprovas e garantias finanzialas, en spezial per garantir ils custs per restabiler il stadi oriund.

Titel suenter Art. 19h (nov)

4.1.3. Cumpensaziun d'avantatgs e da dischavantatgs da planisaziun

Art. 19i (nov)

Taxa da plivalur

1. obligaziun da pagar la taxa

¹ Las proprietarias ed ils proprietaris da bains immobigliars che survegnan ina plivalur per consequenza d'ina mesira da planisaziun tenor l'artitgel 19j, èn obligads da pagar ina taxa da plivalur.

² Las vischnancas han l'autonomia fiscala.

³ Obligads da pagar la taxa èn las proprietarias ed ils proprietaris da bains immobigliars il mument che la mesira da planisaziun entra en vigur. Pliras proprietarias e plirs proprietaris d'in bain immobigliar stattan buns solidaricamain.

⁴ Deliberads da l'obligaziun da pagar la taxa èn:

1. las vischnancas (cun lur instituts), las regiuns e las vischnancas burgaisas per bains immobigliars sin l'agen territori;
2. il chantun e ses instituts dependents;
3. ils instituts chantunals autonomes per bains immobigliars che servan directamain ad intents publics.

⁵ Plivalurs da main che 20 000 francs per mintga bain immobigliar èn exceptadas da l'obligaziun da pagar ina taxa. En cas da partiziuns da bains immobigliars en il rom dal process da planisaziun sa referescha l'import betg taxà al bain immobigliar da basa.

Art. 19j (nov)

2. causals suttamess a la taxa

¹ Las suandantas mesiras da planisaziun vegnan suttamessas a la taxa:

1. l'attribuziun da terren d'ina zona betg surbajegiabla ad ina zona da construcziun tenor questa lescha (enzonaziun);
2. la midada da terren d'ina zona da construcziun en in'autra zona da construcziun tenor questa lescha u la midada dal tip admissibel da l'utilisaziun dal terren (midada da zona);

3. la midada da las prescripziuns davart il grad d'utilisaziun en la zona da construcziun (azonaziun), sche las surfatschas utilizadas per abitar u per lavurar s'augmentan per passa 50 pertschient.

² Las vischnancas pon prevair en la lescha da construcziun ulteriurs causals ch'èn suttemess a la taxa e fixar l'import da la taxa correspondent a fin a maximalmain 50 pertschient.

³ En connex cun l'attribuziun da terren ad ina zona d'exploraziun da material u da deponia pon las vischnancas fixar cun las proprietarias ed ils proprietaris dals bains immobigliars per contract prestaziuns en daners u prestaziuns materialas adequatas.

Art. 19k (nov)

3. constituziun e calculaziun

¹ Decisiv per la constituziun da la taxa e per la calculaziun da la plivalur è il mument da l'entrada en vigur da la mesira da planisaziun.

² La plivalur corresponda a la differenza tranter las valurs commercialas dal terren senza e cun mesira da planisaziun. Ella sto vegnir eruida tenor metodos renconuschidas. L'autorità da taxaziun dumonda per quest intent l'uffizi per la validaziun d'immobiglias per in'expertisa da validaziun.

Art. 19l (nov)

4. import da la taxa

¹ L'import da la taxa da plivalur en cas d'enonaziuns, da midadas da zona e d'azonaziuns corresponda a 30 pertschient da la plivalur.

² Las vischnancas pon augmentar en la lescha da construcziun la tariffa da la taxa tenor l'alinea 1 fin a maximalmain 50 pertschient.

³ Las vischnancas pon reducir en la lescha da construcziun la tariffa da la taxa tenor l'alinea 1 en vista ad enonaziuns, a midadas da zona ed ad azonaziuns per utilisaziuns, per las qualas exista in interess public spezial. En cas d'enonaziuns dastga la tariffa da la taxa vegnir reducida mo fin a 20 pertschient.

Art. 19m (nov)

5. fixaziun da la taxa

¹ La suprastanza communal dispona la taxa da plivalur per mauns da las personas ch'èn obligadas da pajar la taxa directamain suenter l'approvaziun da la mesira da planisaziun. L'approvaziun ha lieu cun ina reserva correspondent.

² En cas da cunvegns contractualas tenor l'artigel 19j alinea 3 sco er en cas da cunvegns en connex cun planisaziuns ch'èn vegnidas concludidas da las vischnancas avant che questa midada da la lescha è entrada en vigur, vegn la taxa fixada e retratga a norma dal contract.

Art. 19n (nov)

6. termin da pajament per la taxa

¹ La taxa sto vegnir pajada, cur ch'il bain immobigliar vegn surbajegià u alienà.

² En cas d'ina surbajegiada sto la taxa vegnir pajada, cur che las lavurs da construcziun èn terminadas. Il medem status giuridic sco la surbajegiada ha l'utilisaziun da las pussaivladads d'utilisaziun che resultan tras ina midada da zona u tras in'azonaziun.

³ Per l'alienaziun vala confirm al senn l'artitgel 42 da la lescha da taglia (LT).

⁴ Sch'ina part dal bain immobigliar vegn alienà, sto la taxa da plivalur vegnir pajada proporziunalmain.

⁵ Ina midada da la planisaziun na motivescha nagin dretg da survegnir enavos ina taxa pajada.

Art. 19o (nov)

7. retratga da la taxa che sto vegnir pajada, dretg da pegn

¹ A maun d'ina disposiziun metta la suprastanza communal a quint la taxa da plivalur che sto vegnir pajada a las persunas ch'èn obligadas da pajar la taxa.

² Sco garanzia per la taxa da plivalur ha la vischnanca il dretg da pegn legal tenor ils artitgels 130 ss. da la lescha introductiva tar il cudesch civil svizzer (LItCCS) vi dals bains immobigliars pertutgads.

Art. 19p (nov)

8. assegnaziun dals retgavs or da la taxa

¹ Per administrar la taxa da plivalur mainan il chantun e las vischnancas mintgamai ina finanziaziun speziala tenor las disposiziuns da la legislaziun chantunala da finzas (fond chantunal u communal per la gulivaziun da la plivalur).

² Ils retgavs or da la taxa da plivalur chaschunada tras enzonaziuns e tras midadas da zona vegnan assignads mintgamai per 50 pertschient al fond chantunal per la gulivaziun da la plivalur (fond chantunal) ed al fond communal per la gulivaziun da la plivalur (fond communal). Tut ils auters retgavs vegnan assignads cumplainmain al fond communal.

³ La regenza po tras ordinaziun augmentar la part chantunala da 50 pertschient tut tenor basegn fin a 75 pertschient respectivamain la reducir fin a 10 pertschient.

Art. 19q (nov)

9. utilisaziun dals meds finanzials dal fond chantunal

¹ Ils meds finanzials dal fond chantunal vegnan utilisads per:

1. contribuziuns a las vischnancas per indemnisar dischavantatgs da la planisaziun tenor l'artitgel 19u;

-
2. contribuziuns a mesiras da la planisaziun dal territori tenor l'artitgel 3 da la lescha federala davart la planisaziun dal territori (LPT), uschenavant ch'ils intents d'utilisaziun tenor las cifras 1, 3 e 4 na vegnan betg periclitads tras quai;
 3. cuvrir las perditas da la taglia chantunala sin il gudogn tras la vendita da bains immobigliars. 10 pertschient da las entradas ston vegnir reservads per quest intent;
 4. cuvrir ils custs d'administraziun dal chantun che resultan en connex cun la taxa da plivalur e cun la concessiun da contribuziuns chantunalas.

² La cumpetenza da decider davart dumondas tenor l'alineia 1 cifra 2 sa drizza tenor la legislaziun da finanzas. Per tut las autras decisiuns è cumpetent il post spezialisà.

³ Il saldo dal fond sto vegnir tschainsi conform al martgà.

Art. 19r (nov)

10. utilisaziun dals meds finanzials dal fond communal

¹ Ils meds finanzials dal fond communal vegnan utilisads per:

1. indemnizaziuns tenor ils artitgels 19s e 19t;
2. mesiras da la planisaziun dal territori tenor l'artitgel 3 LPT, uschenavant ch'ils intents d'utilisaziun tenor las cifras 1 e 3 na vegnan betg periclitads tras quai;
3. cuvrir ils custs d'administraziun da la vischnanca che resultan en connex cun la taxa da plivalur e cun eventualas indemnizaziuns tenor ils artitgels 19s e 19t.

² Las vischnancas pon prevair en la lescha da construcziun ulteriurs intents d'utilisaziun; en quest connex ston ellas garantir ch'ils intents d'utilisaziun tenor l'alineia 1 na vegnan betg periclitads tras quai.

Art. 19s (nov)

Indemnizaziun da dischavantatgs da la planisaziun

1. expropriaziun materiala

¹ Ils dischavantatgs da la planisaziun vegnan indemnizads mo, sch'els correspundan ad in'expropriaziun materiala tenor l'artitgel 98.

Art. 19t (nov)

2. indemnizaziun d'expensas d'avertura

¹ En cas da dezonaziuns che vegnan fatgas en emprima lingia per reducir zonas da construcziun surdimensiunadas han las persunas pertutgadas in dretg da vegnir indemnizadas da la vischnanca per las expensas cumprovadas en connex cun averturas tenor ils artitgels 60 ss., sche l'avertura è vegnida realisada entaifer ils ultims 10 onns avant che la dezonaziun è entrada en vigor.

² L'indemnizaziun vegn fixada sin dumonda tras la suprastanza communal a maun d'ina disposiziun.

³ Il dretg d'indemnisaziun surannescha 5 onns suenter che la planisaziun è entrada en vigur.

Titel suenter Art. 19t (nov)

4.1.4. Contribuziuns chantunalas

Art. 19u (nov)

Contribuziuns chantunalas a vischnancas obligadas da pajar indemnisaziuns

¹ Il chantun conceda a las vischnancas sin dumonda contribuziuns da 50 pertschient da lur expensas tenor ils artitgels 19s e 19t, sche las suandantas cundiziuns èn ademplidas:

1. l'expensa è la consequenza d'ina planisaziun che ha l'intent principal da reducir zonas da construcziun surdimensiunadas;
2. igl è avant maun ina decisiun legalmain valaivla da la cumissiun d'expropriaziun cumpetenta u ina cunvegna davart l'import da l'indemnisaziun ch'è approvada dal post spezialisà, sche la dumonda da contribuziun pertutga in'obligaziun d'indemnisaziun pervia d'ina expropriaziun materiala;
3. igl è avant maun ina disposiziun d'indemnisaziun legalmain valaivla da la suprastanza communal ch'è vegnida suttamesa al post spezialisà chantunal per l'approvaziun, avant ch'ella è vegnida communitgada a las personas pertutgadas, sche la dumonda da contribuziun pertutga ina indemnisaziun d'expensas d'avertura cumprovas.

² Las dumondas vegnan tractadas en la successiun da la data da la decisiun communal davart la planisaziun. Sch'il fond na cuntegna betg avunda meds finanzials, restan las dumondas pendentas.

³ La contribuziun po vegnir augmentada fin a 75 pertschient da las expensas d'indemnisaziun d'ina vischnanca, sche quella n'ha anc betg generà atgnas entradas or da taxas da plivalur. La contribuziun supplementara correspundenta sto vegnir restituida al chantun, sche ed uschenavant che la vischnanca generescha entaifer 15 onns atgnas entradas or da taxas da plivalur.

⁴ La cumissiun d'expropriaziun che sto giuditgar davart dumondas d'indemnisaziun chaschunadas da mesiras da planisaziun per reducir zonas da construcziun surdimensiunadas, dat al chantun la pussaivladad da sa participar sco partida a la procedura.

⁵ La contribuziun chantunala po vegnir refusada, scursanida u pretendida enavos, sche la vischnanca ha chaschunà senza expensas pervia da l'agen fauss cumportament.

Titel suenter Art. 19u (nov)

4.1.5. Disposiziun cuminaivla

Art. 19v (nov)

Autorità communal competente; remartgas en il register funsil

¹ Il dretg communal po incumbensar autras autoritàs che la supranza communal cun l'execuziun dals artitgels 19 fin 19u.

² La supranza communal incumbenscha l'uffizi dal register funsil da remartgar ils suandants causals en il register funsil:

1. obligaziuns da construir contractualas e dretgs da cumpra contractuals tenor l'artitgel 19b, directamain suenter ch'il contract è vegnì concludì;
2. obligaziuns da construir legalas tenor l'artitgel 19c, directamain suenter che l'enonaziun è entrada en vigur;
3. ils termin supplementars tenor l'artitgel 19d alinea 2 cifra 2;
4. obligaziuns da construir legalas tenor l'artitgel 19g, directamain suenter che l'obligaziun da construir ha survegnì vigur legala;
5. il termin da surbajegiada en cas d'ina enonaziun a temp limità tenor l'artitgel 19h, directamain suenter che la planisaziun è entrada en vigur;
6. l'obligaziun da pajar ina taxa da plivalur inclusiv l'import da la taxa tenor l'artitgel 19m, directamain suenter che la disposiziun da pajar la taxa ha survegnì vigur legala.

Art. 22a (nov)

Prescripziuns davart las abitaziuns secundaras

¹ La cumpetenzza concedida al chantun en la legislaziun federala davart las abitaziuns secundaras da relaschar prescripziuns che limiteschan pli fitg che la legislaziun federala la construcziun, la midada u l'utilisaziun d'abitaziuns, vegn delegada a las vischnancas, nun ch'il chantun sez relaschia prescripziuns.

Art. 25 al. 4 (midà)

⁴ Las vischnancas pon prevair ch'i dastga vegnir divergià da la moda da construcziun tenor las reglas en il rom da plans da quartier- **e da plans d'areal**. Las premissas e la dimensiun da las divergenzas ston vegnir fixadas en la lescha da construcziun.

Art. 27 al. 4 (aboli)

⁴ *aboli*

Art. 33 al. 2 (midà)

² Edifizis e stabiliments novs ed intervenziuns – sco l'allontanament d'aua, sauaziuns e ladadas – n'èn betg permiss. – **Resalvads èn stabiliments ch'èn cuntegnids en il plan general d'avertura.** Edifizis e stabiliments existents dastgan mo vegnir renovads. Intervenziuns architectonicas per ~~renaturalisar~~ **arenaturar** u per revitalisar sco er in'utilisaziun agricula adattada en il rom da las mesiras da tgira èn admissas. Resalvadas restan ulteriuras prescripziuns u prescripziuns divergentas tenor la legislaziun davart la protecziun da la natira e da la patria sco er en contracts da cultivaziun.

Art. 34 al. 2 (midà), al. 3 (midà)

² Edifizis e stabiliments novs n'èn betg permiss. Resalvads èn intervenziuns per revitalisar u per augmentar la valur, conducts sutterrans, edifizis e stabiliments agriculs e forestals, sch'i n'è betg raschunaivel d'als construir en in lieu ordaifer la zona per la protecziun da la cuntrada, – **stabiliments ch'èn cuntegnids en il plan general d'avertura u en in plan chantunal d'utilisaziun tenor la legislaziun speziala** sco er **projects da construcziun liads al lieu sco ovras da protecziun cunter privels da la natira, sendas da raiver u chamonas alpinas.**

³ En il rom dal dretg federal dastgan edifizis e stabiliments existents vegnir renovads, ~~vegnir~~ midads parzialmain e ~~vegnir~~ ed engrondids moderadamain ~~entaifer il volumen da l'edifizi existent,~~ **sch'i resulta in bun effect general cun la cuntrada.** La reconstrucziun suenter ina destrucziun, utilisaziuns d'abitat senza intents agriculs en edifizis d'abitat agriculs sco er la midada cumpletta da l'intent d'edifizis e da stabiliments ch'èn renconuschids sco degns da vegnir protegids pon vegnir permissas en il rom dal dretg federal.

Art. 37a (nov)

6. zonas d'auas

¹ Las zonas d'auas cumpiglian il spazi d'auas en il senn dal dretg federal.

² L'admissibladad d'edifizis e da stabiliments novs sco er la cultivaziun dal spazi d'auas sa drizzan tenor il dretg federal.

³ La garanzia da possess d'edifizis e da stabiliments ch'èn vegnids construids en moda legala e che na correspundan betg pli a las prescripziuns vertentas sa drizza entaifer las zonas da construcziun tenor l'artitgel 81 alineas 1 e 2 da questa lescha. Sut las medemas premissas dastgan tals edifizis e stabiliments ultra da quai vegnir demolids e reconstruids, sche ed uschenavant che la lescha da construcziun da la vischnanca permetta la demoliziun e la reconstrucziun. Ordaifer la zona da construcziun sa drizza la garanzia da possess tenor il dretg federal.

⁴ Edifizis e stabiliments ston observar ina distanza d'almain 5 meters da tuttas duas varts da l'aua. Questa distanza dastga vegnir sutpassada mo en cas excepziunals motivads.

⁵ Avant che conceder permissiuns da construcziun entaifer las zonas da constucziun sto vegnir tadlada l'autorità spezialisada chantunala ch'è cumpetenta. En cas da projects da construcziun ordaifer las zonas da construcziun dumonda l'autorità EOZ il consentiment da l'autorità spezialisada chantunala ch'è cumpetenta.

Art. 38 al. 1 (midà)

¹ Zonas da privel cumpiglian territoris ch'èn periclitads da lavinas, da bovas, da crudada da crappa, d'inundaziuns u d'auters eveniments da la natira. Tenor las directivas chantunalas vegnan ellas sutdivididas en ina zona da privel cun in ~~grand~~ privel **considerabel** (zona da privel 1) ed en ina zona da privel cun in ~~pitschen~~ privel **mesaun** (zona da privel 2).

Art. 45 al. 1 (midà)

¹ Il plan general d'avertura determinescha ils principals dals stabiliments da traffic, da provediment e da dismesa per l'avertura da las zonas da construcziun e d'autras zonas d'utilisaziun. El cuntegna almain ils stabiliments da l'avertura fundamentala e da l'avertura generala e ~~—là, nua ch'i n'è betg fixada ina planisaziun consecutiva—po~~ er **cumpigliar** stabiliments da l'avertura detagliada ~~che servan a plirs bains immobigliars.~~

Art. 48 al. 3 (midà)

³ ~~Midadas da plans d'ina impurtanza sutordinada sco adattaziuns minimalas da eunfins da zonas a novs documents da planisaziun~~ **subordinada** pon vegnir concludidas da la suprastanza communal, ~~nun ch'i sajan vegnidas inoltradas protestas tar l'exposiziun da cooperaziun~~ **sunter avair tadlà las persunas pertutgadas.**

Art. 49 al. 1 (midà)

¹ La lescha da construcziun ed ils plans da l'urden fundamental sco er las midadas da quests relaschs ston vegnir approvads da la regenza ed entran en vigur cun il conclus d'approvaziun. Midadas ~~dal plan~~ tenor l'artitgel 48 alinea 3 vegnan approvadas dal departament.

Art. 67 al. 2 (midà)

² ~~Senza~~**Durant** il ~~consentiment~~**scumond** da l'autorità cumpetenta **regruppament** na dastgan vegnir prendidas naginas disposiziuns legalas u effectivas per bains immobigliars ~~durant il scumond da regrouppament,~~ sche quellas disposiziuns pudessan disturbar u engrevgiar il regrouppament. **Las disposiziuns ston vegnir approvadas da l'autorità cumpetenta.**

Art. 75 al. 3 (midà)

³ ~~Parts da stabiliments~~ **Per parts d'edifizis** che guardan ora —, sco ~~tetgs~~, penslas; **da tetg**, stgalas ~~avantdavant~~ chasa, balcuns torts-e, lautgas avertas — ~~dastgan tanscher fin 1.0 m~~ **valan las dimensiuns che ston vegnir fixadas da la vischnanca** en la lescha da construcziun. Ellas ston observar ina distanza dal cunfin e ~~dals edificis~~. **Schedad 1,5 m, sche la part lescha da construcziun da la vischnanca na prescriba betg distanzas** dal stabiliment che guarda or furma vers anor ina paraid, vala quella ~~sco part cunfin pli grondas~~. **Sche parts d'edifizis che guardan ora surpassan las dimensiuns tenor la lescha da la paraid exteriora** construcziun, valan ellas sco **parts** da l'edifizì.

Art. 76 al. 1 (midà)

¹ Per surfatschas cuvridas avertas – sco sustas e.u.v. – **sco er per rulottas, autos-rulotta e.u.v. che vegnan plazzads per passa 3 mais per onn** valan las distanzas dal cunfin dals edificis, e quai mesirà davent dal stanschain ~~fin tar il~~ **respectivamain da las paraids exteriuras fin al cunfin** dal bain immobilgiar.

Art. 77 al. 1 (midà)

¹ L'autorità communal da construcziun po permetter sutpassaments da las distanzas da construcziun fixadas en questa lescha ed en la lescha da construcziun da la vischnanca, sch'igl exista ina cunvegna tranter las persunas pertutgadas e sche nagins interess public **u privats** predominants na s'opponan a quai. L'autorità communal da construcziun ordinescha da remartgar il sutpassament en il register funsil.

Art. 78 al. 1 (aboli), al. 2 (aboli)

Distanza ~~da las auas, distanza dal guaud~~ **(Titel midà)**

¹ *aboli*

² *aboli*

Art. 80 al. 1 (midà), al. 1bis (nov), al. 2 (midà)

¹ Edifizis e stabiliments accessibels al public, ~~edifizis cun passa otg unitads d'abitat~~ sco er edificis e stabiliments cun passa 50 plazzas da lavur ston vegnir concepids tenor las normas spezialisadas renconuschidas; uschia, ch'els èn er accessibels per persunas cun impediments. Ils edificis e stabiliments accessibels al public ston ultra da quai pudair vegnir utilisads da persunas cun impediments.

^{1bis} Edifizis cun dapli che quatter abitaziuns ston vegnir concepids tenor las normas spezialas renconuschidas uschia, che las singulas abitaziuns èn accessiblas senza obstachels e lur intern correspunda a las pretensiuns da la construcziun d'abitaziuns adattabla. En cas d'edifizis cun tschintg fin otg abitaziuns basta quai, sche las abitaziuns d'almain in plaun èn accessiblas senza obstachels e sche l'access a las ulteriuras abitaziuns è adattabel.

² Las pretensiuns tenor ~~l'alineas 1 ed 1bis~~ **alineas 1 ed 1bis** ston vegnir ademplitas en il senn dal dretg federal respectiv er tar renovaziuns, sche nagins interess publicus predominants na s'opponan a quai e sche las expensas per l'adattaziun n'en betg sproporziunadas.

Art. 82 al. 3 (midà)

³ Sch'i vegnan permissas isolaziuns exteriuras vi d'edifizis u vi da stabiliments existents, po vegnir divergià da las autezzas da l'edifizis e da la culmaina, da las lunghezzas da l'edifizis, da las cifras d'utilisaziun, da las distanzas dal cunfin e da l'edifizis sco er da las lingias da construcziun, e quai per la dimensiun da l'isolaziun exteriura.

Art. 86 al. 2 (midà), al. 3 (midà)

² Projects da construcziun ch'en limitads areguard il temp sco er projects da construcziun che na tangheschan ni interess publicus ni interess privats n'en betg suttaless a l'obligaziun da dumandar ina permissiun da construcziun. En l'ordinaziun fixescha la regenza, tge projects da construcziun che na ~~basegnan~~ **dovran** betg ina permissiun da construcziun: **e fixescha per quels in'obligaziun d'annunzia**. Sch'il dretg federal permetta quai, fa ella la medema regulaziun per edifizis e per stabiliments entaifer ed ordaifer las zonas da construcziun.

³ Projects da construcziun che na ~~basegnan~~ **dovran** betg ina permissiun da construcziun pon las vischnancas suttaless en la lescha da construcziun a la procedura ~~d'annunzia~~ **simplifitgada per la permissiun da construcziun**.

Art. 91 al. 2 (midà)

² Permissiuns da construcziun e permissiuns EOZ scadan, sch'i n'è betg vegni cumenzà cun las lavurs da construcziun entaifer ~~in~~ **1 onn** dapi ch'igl è admiss da cumenzar cun ~~las lavurs da construcziun~~. Projects ~~talas u sch'il project~~ da construcziun ~~ston vegnir terminads~~ **n'è betg vegni terminà** entaifer 2 onns suenter ch'igl è vegni cumenzà cun las lavurs da construcziun. Sin basa d'ina dumonda motivada po l'autorità ch'è cumpetenta per la permissiun prolungar ~~adequatamain~~ **per maximalmain 1 onn. Ella infurmescha er eventualas personas protestadras davart la prolungaziun**.

Art. 92 al. 3 (midà), al. 3bis (nov), al. 4 (midà)

³ En l'ordinaziun regla la regenza la procedura **ordinaria** per la permissiun da construcziun e la procedura EOZ. Per projects da construcziun che tangheschan mo interess publicus e privats minimals fixescha ella ina procedura ~~d'annunzia~~ **simplifitgada per la permissiun da construcziun**.

^{3bis} La regenza permetta la procedura electronica per la permissiun da construcziun e relascha las prescripziuns ch'en necessarias per quai en l'ordinaziun.

⁴ Tut tenor basegn relaschan las vischnancas disposiziuns complementaras en la lescha da construcziun. **Ellas pon introducir in'obligaziun d'annunzia per tut ils projects da construcziun e reglar las modalitads correspondentas.**

Art. 96 al. 4 (midà)

⁴ Per decisziuns EOZ sco er per disposiziuns da multa e da restabiliment tar projects da construcziun ordaifer las zonas da construcziun incassascha l'autorità EOZ da las petentas e dals petents respectivamain da las partidas taxas che sa cumponan d'ina taxa dal stadi fin 30005000 francs, d'ina taxa da chanzlia e da la cumpensaziun d'eventualas expensas en daner blut. En cas da circumstanzas extraordinarias po la taxa dal stadi vegnir augmentada adequatamain.

Art. 101 al. 3bis (nov)

Recurs da planisaziun

1. en general (Titel midà)

^{3bis} Las disposiziuns da stritgada vegnan relaschadas dal departament che dat las instrucziuns.

Art. 101a (nov)

2. renunzia a la motivaziun da la decisiun

¹ La decisiun da recurs po vegnir communitgada a las partidas cun ina motivaziun curta. Mintga partida po pretender en scrit entaifer 30 dis dapi la communicaziun ina decisiun motivada cumpletamain. Sche ni l'ina ni l'autra partida na pretenda betg ina motivaziun entaifer quest termin, survegn la sentenza vigur legala.

² Las partidas ston vegnir fatgas attentas a la pussaivladad da laschar motivar la decisiun ed a las consequenzas giuridicas.

³ Sch'ina partida pretenda ina motivaziun, vegn la decisiun motivada en scrit e communitgada a las partidas en emissiun cumpletta. Ils termins per ils meds legals cumenzan cun questa consegna.

⁴ Sch'i vegn renunzià a la motivaziun cumpletta d'ina decisiun, vegn la taxa dal stadi reducida adequatamain.

Art. 104 al. 2bis (nov)

^{2bis} En l'ordinaziun regla la regenza ulteriurs detagls. Ils termins valan sco peremptorics. Dal rest vala per ils termins la legislaziun davart la giurisdicziun administrativa conform al senn.

Art. 108a (nov)

Disposiziuns transitoricas tar la midada dals ...

1. cumpensaziun d'avantatgs e da dischavantatgs da planisaziun

¹ Ils artitgels 19i fin 19r davart la taxa da plivalur èn applitgabels per tut las planisaziuns che las vischnancas han concludì suenter che questa midada da la lescha è entrada en vigur. Eventuals contracts davart taxas da plivalur che concernan talas novas planisaziuns èn nunvalaivels. Contracts che concernan planisaziuns concludidas avant restan valaivels.

² Ils artitgels 19t e 19u èn applitgabels per dezonaziuns che las vischnancas han concludì suenter che questa midada da la lescha è entrada en vigur.

Art. 108b (nov)

Disposiziuns transitoricas tar la midada dals ...

2. spazi d'auas

¹ Fin ch'il spazi d'auas è determinà valan las disposiziuns transitoricas tar la midada da l'ordinaziun davart la protecziun da las auas dals 4 da matg 2011. Permissiuns da construcziun ston vegnir approvadas dal post spezialisà.

² Las lingias da distanza da las auas existentas ston vegnir observadas, sche respectivamain uschenavant che quellas chaschunan distanzas pli grondas.

II.

Naginas midadas en auters relaschs.

III.

Naginas aboliziuns d'auters relaschs.

IV.

Questa revisiun parziala è suttemessa al referendum facultativ.

La regenza fixescha il termin da l'entrada en vigur.